

1. Прожили три года, и не было войны между Сириею и Израилем.

УПО: І прожили вони три роки, і не було війни між Сирією та між Ізраїлем.

KJV: And they continued three years without war between Syria and Israel.

2. На третий год Иосафат, царь Иудейский, пошел к царю Израильскому.

УПО: І сталося третього року, і зйшов Йосафат, цар Юдин, до Ізраїлевого царя.

KJV: And it came to pass in the third year, that Jehoshaphat the king of Judah came down to the king of Israel.

3. И сказал царь Израильский слугам своим: знаете ли, что Рамофф Галаадский наш? А мы так долго молчим, и не берем его из руки царя Сирийского.

УПО: І сказав Ізраїлів цар до своїх слуг: Чи ви знаєте, що гілеадський Рамот наш? А ми мовчимо, замість того, щоб забрати його з руки сирійського царя.

KJV: And the king of Israel said unto his servants, Know ye that Ramoth in Gilead is ours, and we be still, and take it not out of the hand of the king of Syria?

4. И сказал он Иосафату: пойдешь ли ты со мною на войну против Рамофф Галаадского? И сказал Иосафат царю Израильскому: как ты, так и я; как твой народ, так и мой народ; как твои кони, так и мои кони.

УПО: І сказав він до Йосафата: Чи ти підеш зо мною на війну до гілеадського Рамоту? А Йосафат відказав: Я як ти, народ мій як народ твій, мої коні як твої коні!

KJV: And he said unto Jehoshaphat, Wilt thou go with me to battle to Ramothgilead? And Jehoshaphat said to the king of Israel, I am as thou art, my people as thy people, my horses as thy horses.

5. И сказал Иосафат царю Израильскому: спроси сегодня, что скажет Господь.

УПО: І сказав Йосафат до Ізраїлевого царя: Вивідай зараз слово Господнє!

KJV: And Jehoshaphat said unto the king of Israel, Enquire, I pray thee, at the word of the LORD to day.

6. И собрал царь Израильский пророков, около четырехсот человек и сказал им: идти ли мне воиною на Рамофф Галаадский, или нет? Они сказали: иди, Господь предаст [его] в руки царя.

УПО: І зібрав Ізраїлів цар пророків, близько чотирьох сотень чоловіка, та й сказав до

них: Чи йти мені на війну на гілеадський Рамот, чи занехати? А ті відказали: Іди, а Господь дастъ його в цареву руку.

KJV: Then the king of Israel gathered the prophets together, about four hundred men, and said unto them, Shall I go against Ramothgilead to battle, or shall I forbear? And they said, Go up; for the LORD shall deliver it into the hand of the king.

7. И сказал Иосафат: нет ли здесь еще пророка Господня, чтобы нам вопросить через него Господа?

УПО: І сказав Йосафат: Чи нема тут іще Господнього пророка, і вивідаємо від нього.

KJV: And Jehoshaphat said, Is there not here a prophet of the LORD besides, that we might enquire of him?

8. И сказал царь Израильский Иосафату: есть еще один человек, через которого можно вопросить Господа, но я не люблю его, ибо он не пророчествует о мне доброго, а только худое, --это Михей, сын Иемвляя. И сказал Иосафат: не говори, царь, так.

УПО: І сказав Ізраїлів цар до Йосафата: Є ще один муж, щоб від нього вивідати Господа. Та я ненавиджу його, бо він не пророкує на мене добре, а тільки зло. Це Міхей, син Імлін. А Йосафат відказав: Нехай цар не говоритъ так!

KJV: And the king of Israel said unto Jehoshaphat, There is yet one man, Micaiah the son of Imlah, by whom we may enquire of the LORD: but I hate him; for he doth not prophesy good concerning me, but evil. And Jehoshaphat said, Let not the king say so.

9. И позвал царь Израильский одного евнуха и сказал: сходи поскорее за Михеем, сыном Иемвляя.

УПО: І покликав Ізраїлів цар одного євнуха, і сказав: Приведи скоріш Міхея, Імліного сина!

KJV: Then the king of Israel called an officer, and said, Hasten hither Micaiah the son of Imlah.

10. Царь Израильский и Иосафат, царь Иудейский, сидели каждый на седалище своем, одетые в [царские] одежды, на площади у ворот Самарии, и все пророки пророчествовали пред ними.

УПО: І цар Ізраїлів та цар Юдин сиділи кожен на троні своїм, повбирали в шати при вході до брами Самарії, а всі пророки пророкували перед ними.

KJV: And the king of Israel and Jehoshaphat the king of Judah sat each on his throne, having put on their robes, in a void place in the entrance of the gate of Samaria; and all the prophets prophesied before them.

11. И сделал себе Седекия, сын Хенааны, железные рога, и сказал: так говорит Господь: сими избодеш Сириян до истребления их.

УПО: А Седекія, Кенаанин син, зробив собі залізні роги й сказав: Так сказав Господь: Оцим будеш побивати сиріян аж до вигублення їх!

KJV: And Zedekiah the son of Chenaanah made him horns of iron: and he said, Thus saith the LORD, With these shalt thou push the Syrians, until thou have consumed them.

12. И все пророки пророчествовали то же, говоря: иди на Рамофф Галаадский, будет успех, Господь предаст [его] в руку царя.

УПО: І всі пророки пророкували так, говорячи: Виходь до гілеадського Рамоту, і пощастиль тобі, і Господь дастъ його в цареву руку.

KJV: And all the prophets prophesied so, saying, Go up to Ramothgilead, and prosper: for the LORD shall deliver it into the king's hand.

13. Посланный, который пошел позвать Михея, говорил ему: вот, речи пророков единогласно [предвещают] царю доброе; пусть бы и твое слово было согласно с словом каждого из них; изреки и ты доброе.

УПО: А той посланець, що пішов покликати Міхея, говорив до нього, кажучи: Ось слова тих пророків, одноусто звіщають цареві добро. Нехай же буде слово твоє, як слово кожного з них, і ти говоритимеш добре.

KJV: And the messenger that was gone to call Micaiah spake unto him, saying, Behold now, the words of the prophets declare good unto the king with one mouth: let thy word, I pray thee, be like the word of one of them, and speak that which is good.

14. И сказал Михей: жив Господь! я изреку то, что скажет мне Господь.

УПО: І сказав Міхей: Як живий Господь, те, що скаже мені Господь, я те говоритиму!

KJV: And Micaiah said, As the LORD liveth, what the LORD saith unto me, that will I speak.

15. И пришел он к царю. Царь сказал ему: Михей! идти ли нам воиною на Рамофф Галаадский, или нет? И сказал тот ему: иди, будет успех, Господь предаст [его] в руку царя.

УПО: І прийшов він до царя, а цар сказав до нього: Міхею, чи підемо на війну до гілеадського Рамоту, чи занехаємо? А той відказав йому: Вийди, і пощастиль тобі, і Господь дастъ у цареву руку.

KJV: So he came to the king. And the king said unto him, Micaiah, shall we go against Ramothgilead to battle, or shall we forbear? And he answered him, Go, and prosper: for the LORD shall deliver it into the hand of the king.

16. И сказал ему царь: еще и еще заклинаю тебя, чтобы ты не говорил мне ничего, кроме истины во имя Господа.

УПО: І сказав йому цар: Аж скільки разів я заприсягав тебе, що ти не говоритимеш мені нічого, тільки правду в Ім'я Господа?

KJV: And the King said unto him, How many times shall I adjure thee that thou tell me nothing but that which is true in the name of the LORD?

17. И сказал он: я вижу всех Израильян, рассеянных по горам, как овец, у которых нет пастыря. И сказал Господь: нет у них начальника, пусть возвращаются с миром каждый в свой дом.

УПО: А той відказав: Я бачив усього Ізраїля, розпорощеного по горах, немов овець, що не мають пастуха. І сказав Господь: Немає в них пана, нехай вернуться з миром кожен до дому свого.

KJV: And he said, I saw all Israel scattered upon the hills, as sheep that have not a shepherd: and the LORD said, These have no master: let them return every man to his house in peace.

18. И сказал царь Израильский Иосафату: не говорил ли я тебе, что он не пророчествует о мне доброго, а только худое?

УПО: І сказав Ізраїлів цар до Йосафата: Чи ж не казав я тобі, він не буде пророкувати мені доброго, а тільки лихе?

KJV: And the king of Israel said unto Jehoshaphat, Did I not tell thee that he would prophesy no good concerning me, but evil?

19. И сказал [Михей]: выслушай слово Господне: я видел Господа, сидящего на престоле Своем, и все воинство небесное стояло при Нем, по правую и по левую руку Его;

УПО: А Міхей відказав: Тому послухай Господнього слова: Бачив я Господа, що сидів на престолі Своїм, а все небесне військо стояло при Ньому з правицею Його та з лівицею Його.

KJV: And he said, Hear thou therefore the word of the LORD: I saw the LORD sitting on his throne, and all the host of heaven standing by him on his right hand and on his left.

20. и сказал Господь: кто склонил бы Ахава, чтобы он пошел и пал в Рамофе

Галаадском? И один говорил так, другой говорил иначе;

УПО: І сказав Господь: Хто намовить Ахава, і він вийде й упаде в гілеадському Рамоті? І говорив той так, а той говорив так.

KJV: And the LORD said, Who shall persuade Ahab, that he may go up and fall at Ramothgilead? And one said on this manner, and another said on that manner.

21. и выступил один дух, стал пред лицем Господа и сказал: я склоню его. И сказал ему Господь: чем?

УПО: І вийшов дух, і став перед Господнім лицем та й сказав: Я намовлю його! І сказав йому Господь: Чим?

KJV: And there came forth a spirit, and stood before the LORD, and said, I will persuade him.

22. Он сказал: я выйду и сделаюсь духом лживым в устах всех пророков его. [Господь] сказал: ты склонишь его и выполнишь это; пойди и сделай так.

УПО: А той відказав: Я вийду й стану духом неправди в устах усіх його пророків. А

Господь сказав: Ти намовиш, а також переможеш; вийди та й зроби так!

KJV: And the LORD said unto him, Wherewith? And he said, I will go forth, and I will be a lying spirit in the mouth of all his prophets. And he said, Thou shalt persuade him, and prevail also: go forth, and do so.

23. И вот, теперь попустил Господь духа лживого в уста всех сих пророков твоих; но Господь изрек о тебе недобroe.

УПО: А тепер оце Господь дав духа неправди в уста всіх оцих пророків, а Господь говорив на тебе лихе...

KJV: Now therefore, behold, the LORD hath put a lying spirit in the mouth of all these thy prophets, and the LORD hath spoken evil concerning thee.

24. И подошел Седекия, сын Хенааны, и, ударив Михея по щеке, сказал: как, неужели от меня отошел Дух Господень, чтобы говорить в тебе?

УПО: І підійшов Седекія, Кенаанин син, і вдарив Міхея по щоці та й сказав: Кудою це перейшов Дух Господній від мене, щоб говорити з тобою?

KJV: But Zedekiah the son of Chenaanah went near, and smote Micaiah on the cheek, and said, Which way went the Spirit of the LORD from me to speak unto thee?

25. И сказал Михея: вот, ты увидишь [это] в тот день, когда будешь бегать из одной комнаты в другую, чтоб укрыться,

УПО: А Міхея сказав: Ось ти побачиш це, коли вбіжиш до найдальшої кімнати, щоб сковатися.

KJV: And Micaiah said, Behold, thou shalt see in that day, when thou shalt go into an inner chamber to hide thyself.

26. и сказал царь Израильский: возьмите Михея и отведите его к Амону

градоначальнику и к Иоасу, сыну царя,

УПО: І сказав Ізраїлів цар: Візьми Міхея, і відведи до Амона, начальника міста, та до Йоаша, царевого сина,

KJV: And the king of Israel said, Take Micaiah, and carry him back unto Amon the governor of the city, and to Joash the king's son;

27. и скажите: так говорит царь: посадите этого в темницу и кормите его скудно хлебом и скудно водою, доколе я не возвращусь в мире.

УПО: та й скажеш: Отак сказав цар: Посадіть оцього до в'язничного дому, і давайте йому їсти скupo хліба й скupo води, аж поки я не вернуся з миром.

KJV: And say, Thus saith the king, Put this fellow in the prison, and feed him with bread of affliction and with water of affliction, until I come in peace.

28. И сказал Михей: если возвратишься в мире, то не Господь говорил через меня. И сказал: слушай, весь народ!

УПО: А Міхей відказав: Якщо справді вернешся ти з миром, то не говорив Господь через мене! І до того сказав: Слухайте це, всі народи!

KJV: And Micaiah said, If thou return at all in peace, the LORD hath not spoken by me. And he said, Hearken, O people, every one of you.

29. И пошел царь Израильский и Иосафат, царь Иудейский, к Рамофе Галаадскому.

УПО: І вийшов Ізраїлів цар та Йосафат, цар Юдин, до гілеадського Рамоту.

KJV: So the king of Israel and Jehoshaphat the king of Judah went up to Ramothgilead.

30. И сказал царь Израильский Иосафату: я переоденусь и вступлю в сражение, а ты надень твои [царские] одежды. И переоделся царь Израильский и вступил в сражение.

УПО: І сказав Ізраїлів цар до Йосафата: Я переберуся, і піду на бій, а ти вбери свої царські шати! І перебрався Ізраїлів цар, і пішов на бій.

KJV: And the king of Israel said unto Jehoshaphat, I will disguise myself, and enter into the battle; but put thou on thy robes. And the king of Israel disguised himself, and went into the battle.

31. Сирийский царь повелел начальникам колесниц, которых у него было тридцать два, сказав: не сражайтесь ни с малым, ни с великим, а только с одним царем Израильским.

УПО: А сирійський цар наказав керівникам своїх колесниць, тридцятьом і двом, говорячи: Не будете воевати з малым та з великим, а тільки з самим Ізраїлевим царем.

KJV: But the king of Syria commanded his thirty and two captains that had rule over his chariots, saying, Fight neither with small nor great, save only with the king of Israel.

32. Начальники колесниц, увидев Иосафата, подумали: `верно это царь Израильский`, и поворотили на него, чтобы сразиться [с ним]. И закричал Иосафат.

УПО: І сталося, як керівники колесниц побачили Йосафата, то вони сказали: Це дійсно Ізраїлів цар! І зайшли на нього, щоб воювати, а Йосафат закричав.

KJV: And it came to pass, when the captains of the chariots saw Jehoshaphat, that they said, Surely it is the king of Israel. And they turned aside to fight against him: and Jehoshaphat cried out.

33. Начальники колесниц, видя, что это не Израильский царь, повернули от него.

УПО: І сталося, як керівники колесниц побачили, що це не Ізраїлів цар, то повернули від нього.

KJV: And it came to pass, when the captains of the chariots perceived that it was not the king of Israel, that they turned back from pursuing him.

34. А один человек случайно натянул лук и ранил царя Израильского сквозь швы лат. И сказал он своему вознице: повороти назад и вывези меня из войска, ибо я ранен.

УПО: А один чоловік знехоча натягнув лука, та й ударив Ізраїлевого царя між підв'язанням пояса та між панцерем. А той сказав своему візникові: Поверни назад, і виведи мене з табору, бо я ранений...

KJV: And a certain man drew a bow at a venture, and smote the king of Israel between the joints of the harness: wherefore he said unto the driver of his chariot, Turn thine hand, and carry me out of the host; for I am wounded.

35. Но сражение в тот день усилилось, и царь стоял на колеснице против Сириян, и вечером умер, и кровь из раны лилась в колесницу.

УПО: І знявся бій того дня, а цар був поставлений на колесници проти Сирії, і помер увечорі. І кров із рані текла в колесницю.

KJV: And the battle increased that day: and the king was stayed up in his chariot against the Syrians, and died at even: and the blood ran out of the wound into the midst of the chariot.

36. И провозглашено было по всему стану при заходении солнца: каждый иди в свой город, каждый в свою землю!

УПО: А як сонце заходило, нісся крик у таборі такий: Кожен до міста свого, і кожен до

краю своего!

KJV: And there went a proclamation throughout the host about the going down of the sun, saying, Every man to his city, and every man to his own country.

37. И умер царь, и привезен был в Самарию, и похоронили царя в Самарии.

УПО: І помер цар, і був привезений до Самарії. І поховали царя в Самарії.

KJV: So the king died, and was brought to Samaria; and they buried the king in Samaria.

38. И обмыли колесницу на пруде Самарийском, и псы лизали кровь его, и омывали блудницы, по слову Господа, которое Он изрек.

УПО: І полоскали колесницю над ставом у Самарії, і псі лизали його кров, а блудниці мили своє тіло, за словом Господнім, що Він говорив.

KJV: And one washed the chariot in the pool of Samaria; and the dogs licked up his blood; and they washed his armor; according unto the word of the LORD which he spake.

39. Прочие дела Ахава, все, что он делал, и дом из слоновой кости, который он построил, и все города, которые он строил, описаны в летописи царей Израильских.

УПО: А решта Ахавових діл, і все, що він зробив був, і дім зо слонової кости, що він збудував, і всі міста, які він побудував, отож вони написані в Книзі Хроніки Ізраїлевих царів.

KJV: Now the rest of the acts of Ahab, and all that he did, and the ivory house which he made, and all the cities that he built, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?

40. И почил Ахав с отцами своими, и воцарился Охозия, сын его, вместо него.

УПО: І спочив Ахав із батьками своїми, а замість нього зацарював син його Ахазія.

KJV: So Ahab slept with his fathers; and Ahaziah his son reigned in his stead.

41. Иосафат, сын Асы, воцарился над Иудею в четвертый год Ахава, царя Израильского.

УПО: А Йосафат, Асин син, зацарював над Юдою в четвертому році Ахава, царя Ізраїлевого.

KJV: And Jehoshaphat the son of Asa began to reign over Judah in the fourth year of Ahab king of Israel.

42. Тридцати пяти лет был Иосафат, когда воцарился, и двадцать пять лет царствовал в Иерусалиме. Имя матери его Азува, дочь Салаиля.

УПО: Йосафат був віку тридцяти й п'яти літ, коли він зацарював, і двадцять і п'ять літ царював в Єрусалимі. А ім'я його матері Азува, дочка Шілхи.

KJV: Jehoshaphat was thirty and five years old when he began to reign; and he reigned twenty and five years in Jerusalem. And his mother's name was Azubah the daughter of Shilhi.

43. Он ходил во всем путем отца своего Асы, не сходил с него, делая угодное пред очами Господними. Только высоты не были отменены; народ еще совершил жертвы и курения на высотах.

УПО: І ходив він усією дорогою батька свого Аси, і не збочував із неї, щоб чинити добре в Господніх очах. Тільки пагірки не були понищенні, народ іще приносив жертви й кадив на пагірках.

KJV: And he walked in all the ways of Asa his father; he turned not aside from it, doing that which was right in the eyes of the LORD: nevertheless the high places were not taken away; for the people offered and burnt incense yet in the high places.

44. Иосафат заключил мир с царем Израильским.

УПО: І Йосафат замирив з Ізраїлевим царем.

KJV: And Jehoshaphat made peace with the king of Israel.

45. Прочие дела Иосафата и подвиги его, какие он совершил, и как он воевал, описаны в летописи царей Иудейских.

УПО: А решта Йосафатових діл та лицарськість його, що він чинив був та як воював, отож вони написані в Книзі Хроніки Юдиних царів.

KJV: Now the rest of the acts of Jehoshaphat, and his might that he showed, and how he warred, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Judah?

46. И остатки блудников, которые остались во дни отца его Асы, он истребил с земли.

УПО: А решту блудодіїв, що позоставалися за днів його батька Аси, він вигубив із Краю.

KJV: And the remnant of the sodomites, which remained in the days of his father Asa, he took out of the land.

47. В Идумее тогда не было царя; [был] наместник царский.

УПО: А царя не було в Едомі, був намісник царів.

KJV: There was then no king in Edom: a deputy was king.

48. Иосафат сделал корабли на море, чтобы ходить в Офир за золотом; но они не дошли, ибо разбились в Ецион-Гавере.

УПО: А Йосафат наробыв був таршіських кораблів, щоб піти до Офіру по золото, та не пішов, бо порозбивалися кораблі при Ецион-Гевері.

KJV: Jehoshaphat made ships of Tharshish to go to Ophir for gold: but they went not; for the ships were broken at Eziongeber.

49. Тогда сказал Охозия, сын Ахава, Иосафату: пусть мои слуги пойдут с твоими слугами на кораблях. Но Иосафат не согласился.

УПО: Тоді сказав Ахазія, син Ахавів, до Йосафата: Нехай підуть на кораблях мої раби з рабами твоїми. Та Йосафат не захотів.

KJV: Then said Ahaziah the son of Ahab unto Jehoshaphat, Let my servants go with thy servants in the ships. But Jehoshaphat would not.

50. И почил Иосафат с отцами своими и был погребен с отцами своими в городе Давида, отца своего. И воцарился Иорам, сын его, вместо него.

УПО: І спочив Йосафат із своїми батьками. І був він похований в Місті Давида, свого батька, а замість нього зацарював син його Єгорам.

KJV: And Jehoshaphat slept with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David his father: and Jehoram his son reigned in his stead.

51. Охозия, сын Ахава, воцарился над Израилем в Самарии, в семнадцатый год

Иосафата, царя Иудейского, и царствовал над Израилем два года,

УПО: Ахазія, Ахавів син, зацарював над Ізраїлем у Самарії, в сімнадцятому році

Йосафата, Юдиного царя, і царював над Ізраїлем два роки.

KJV: Ahaziah the son of Ahab began to reign over Israel in Samaria the seventeenth year of Jehoshaphat king of Judah, and reigned two years over Israel.

52. и делал неугодное пред очами Господа, и ходил путем отца своего и путем матери своей и путем Иеровоама, сына Наватова, который ввел Израиля в грех:

УПО: І робив він лихе в Господніх очах, і ходив дорогою батька свого й дорогою своєї матері, та дорогою Єровоама, Неватового сына, що вводив у гріх Ізраїля.

KJV: And he did evil in the sight of the LORD, and walked in the way of his father, and in the way of his mother, and in the way of Jeroboam the son of Nebat, who made Israel to sin:

53. он служил Ваалу и поклонялся ему и прогневал Господа Бога Израилева всем тем,

что делал отец его.

УПО: І служив він Баалові, і вклонявся йому, та й гнівив Господа, Бога Ізраїлевого, усе так, як робив його батько.

KJV: For he served Baal, and worshipped him, and provoked to anger the LORD God of Israel, according to all that his father had done.